

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Țurcanu Svetlana și de către partea civilă Apostol Mihail prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Cătănoi Igor xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.08.2017 - 15.05.2018;

2. Instanța de apel: 22.06.2018 - 18.03.2019;
06.02.2020 - 10.06.2020;

3. Instanța de recurs: 02.07.2019 - 10.12.2019;
21.08.2020-15.12.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 mai 2018 Cătănoi Igor a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod Penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra acțiunilor civile.

Cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare s-a dispus a fi încasate din contul bugetului de stat.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Cătănoi Igor este învinuit în aceea că el, fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, la 20.05.2017, aproximativ la ora 21:00, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Ford Orion” cu n/î xxxxx, deplasându-se pe bd. Dacia din direcția str. Valea Crucii și ajungând la intersecția cu str. Bacioii Noi, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la HG nr.357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele-prezentului regulament, precum și să posede

dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum prevederile pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit căroră, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; prevederile pct. 40 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit căroră, „prealabil virării la stânga sau întoarcerii conducătorul de vehicul trebuie: să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează din sens opus și care urmează a se deplasa înainte sau la dreapta, precum și pietonilor”; prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu a asigurat securitatea manevrei de virare la stânga și a comis tamponarea cu autoturismul de model „Renault Scenic” cu n/î xxxxx, condus de către Apostol Mihail Alexei, care se deplasa din sens opus pe bd. Dacia mun. Chișinău.

În consecință, în urma impactului, pasagerei din automobilul de model „Ford Orion” cu n/î xxxxx, Plugari Olga xxxxx, i-au fost provocate, conform raportului de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11.07.2017, leziuni corporale sub formă de „fractura trohantero - subtrohanteriana a femurului drept, fractura închisă de os pubic și ishiatic bilateral, aripii osului iliac drept, fractura claviculei pe dreapta, fractura coastelor 1, 2 pe dreapta, contuzie pe pulmonii, emfizem subcutan regiunea toracelui, traumă cranio - cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză regiunea frontală, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie”.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Cătănoi Igor au fost încadrate conform prevederilor art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

2. Sentința menționată a fost atacată **cu apel**, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal Lupașco Artur și partea civilă Apostol Mihail.

2.1 În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- ccontrar art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de judecată în cauza penală de acuzare a lui Cătănoi Igor s-a manifestat în favoarea apărării prin neclarificarea unor invocări de către apărătorul inculpatului în demersul respins de numire a expertizei traseologice repetată, folosindu-le întru argumentarea sentinței de achitare, fără a le pune în dezbatere;

- este totalmente greșită poziția instanței de judecată de a analiza unilateral materialele, doar la pronunțarea sentinței prin indicarea și constatarea că: „Analizând materialele acesteia, instanța constată că există de fapt două scheme a

accidentului de circulație, una întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11) și alta întocmită cu cariocă, fiind semnată doar de către colaboratorul de poliție (f.d. 10). Din examinarea primei scheme (f.d. 11) rezultă că automobilul de model Renault (condus de Apostol M.) se deplasa de pe prima bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău și a virat la intersecția cu str. Băcioii Noi în partea stângă, adică spre com. Băcioi, pe când din conținutul schemei de la f.d. 10, rezultă deja că automobilul cu care se deplasa Apostol M. se deplasa de pe a doua bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău”;

- partea apărării nu a argumentat inadmisibilitatea probelor cum le-a numit instanța „*două scheme a accidentului de circulație*”, că acestea se contrazic, ci doar a argumentat folosind expresia respectivă la înaintarea demersului de numire a expertizei traseologice repetate, motivele ce au stat la baza demersului și care au fost respinse în totalitate prin încheierea instanței de judecată;

- din materialele cauzei, contrar celor constatate de către instanța de judecată se observă că administrarea probelor a fost efectuată cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură penală, fiind cercetate ambele scheme în ședința de judecată ca anexe la procesul-verbal de cercetare la fața locului, aceste scheme se completează una pe alta. Schema întocmită de către colaboratorul de (f.d. 10) este o schiță care reflectă mai clar cele relatate în procesul-verbal de cercetare la locul comiterii infracțiunii, din alt unghi decât cel indicat în schița întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11), cu trasarea tuturor semnelor de circulație rutieră, fiind una facultativă. Prima schemă întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului reprezintă anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului, iar proba la dosar penal nu este schița în parte (cum indică instanța de judecată), ci procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, în totalitate, cu anexele acestuia, planșa fotografică potrivit căreia rezultă că, accidentul rutier s-a produs la intersecția bd. Dacia cu str. Băcioii Noi și care reflectă că partea carosabilă este asfaltată, umedă și sunt aplicate liniile înguste, întrerupte ce separă benzile de circulație, iar circulația este reglată de semafor (f. d. 9-17);

- probele acuzării cum ar fi procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspecte, nu a fost considerat nul, dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză autotehnică - traseologică nr.34/12/1-R-3249 din 22.06.2017 (f. d. 61-69);

- instanța de judecată nu dă apreciere declarațiilor inculpatului făcute în ședință de judecată, ci face deducție, selectiv le potrivește cu alte declarații: „*după cum rezultă din declarațiile inculpatului Cătănoi Igor, ulterior a mai văzut două automobile care tot veneau dinspre aeroport, acestea s-au oprit la semafor, deoarece la semafor s-a aprins culoarea roșie*”, fără a ține cont de faptul că inculpatul Cătănoi Igor a concretizat ulterior în ședința de judecată la întrebările puse că: „*pentru acele 2 automobile era culoare roșie, deoarece ele s-au oprit, însă nu am văzut ce culoare ardea la semafor*”;

- este de neînțeles din ce considerente instanța de judecată a luat la baza sentinței de achitare declarațiile martorului Dediu Mihail, considerându-le ca fiind veridice în detrimentul constatărilor expuse în raportul de expertiză auto-tehnică și conținutul

declarațiilor martorului Apostol M. Martorul Dediu Mihail de fapt s-a încurcat în declarațiile sale, deoarece a declarat că circulă foarte rar pe bd. Dacia, în ziua producerii accidentului rutier se deplasa pe banda din mijloc la semaforul intermitent, mașina din față a început să frâneze, iar el a trecut pe banda a treia. De când a văzut semaforul intermitent și până a se opri a trecut puțin timp. Deși, martorul Dediu Mihail insistă că la semafor era culoare roșie când staționa, această afirmație este greșită, deoarece se contrazice pe sine însăși prin faptul că a declarat că, când staționa se uita la mașina din dreapta și nu la semafor. De asemenea, este cert că martorul nu cunoștea de faptul că la intersecția în cauză, în ziua producerii accidentului rutier, semaforul intermitent la culoarea verde a fost de 8 secunde și 2 secunde de culoare galbenă până a se aprinde culoarea roșie, fapt confirmat prin răspunsul cu privire la funcționarea semaforului de la locul accidentului rutier din 19.06.2017 (f.d.80-81). Mai mult, procesul verbal de confruntare dintre martorii Apostol Mihail și Dediu Mihail, potrivit conținutului căruia rezultă că martorii și-au menținut declarațiile. Cu referire la divergența referitor la culoarea semaforului care ardea în momentul intrării automobilelor în intersecție, martorul Dediu Mihail nu a putut răspunde la întrebarea aferent culorii semaforului ce ardea în moment ce automobilul de model „Ford” a intrat în intersecție;

- drept probă relevantă, în timpul cercetării judecătorești, s-a reținut raportul de expertiză autotehnică-traseologică, concluziile căruia se coroborează pe deplin cu circumstanțele stabilite în procesul verbal de cercetare la fața locului precum și cu declarațiile martorului Apostol Mihail, care în esența confirmă faptul că învinuitul Cătănoi Igor, conducând mijlocul de transport nu s-a asigurat înainte de efectuarea manevrei de schimbare a direcției de deplasare, precum și nu a asigurat securitatea efectuării manevrei de virare la stânga, adică nu a cedat trecerea vehiculului ce se deplasa din sens opus -autovehiculului de model „Renault Scenic” condus de către Apostol Mihail. Prin urmare, probele nominalizate demonstrează că învinuitul a încălcat prevederile pct.39, pct.40 ale Regulamentului Circulației Rutiere, care-l obligă pe șofer să se asigure înainte de a efectua manevra, precum și în caz de virare la stânga să permită trecerea unităților de transport ce se deplasează din sens opus, și apoi să se deplaseze el;

- apreciază critic versiunea învinuitului precum că dânsul este nevinovat deoarece consideră că șoferul automobilului de model „Renault Scenic” Apostol Mihail trebuia să-i cedeze trecerea, întrucât s-a constatat că acesta din urmă se deplasa pe drum principal și nu a efectuat careva manevre de schimbare a direcției de deplasare sau de virare la stânga. Totodată, însăși învinuitul a confirmat că la semafor ardea culoarea verde intermitent, ce permitea deplasarea mijloacelor de transport. Prin urmare, lui Apostol Mihail nu-i poate fi încredințată vreo încălcare a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere care s-ar afla în legătură cauzală cu accidentul rutier produs și urmările survenite;

- reieșind din considerentul că procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, precum și declarațiile martorului Apostol Mihail se coroborează între ele, rezultă că acestea sunt veridice,

iar declarațiile învinuitului nu sunt decât tactică de apărare, urmărind scopul eschivării de răspundere penală pentru accidentul comis;

- aprecierea critică a declarațiilor martorului Apostol Mihail de către instanța de judecată este una neîntemeiată, deoarece însăși instanța nu le descrie în sentință conform celor relatate de acesta. Astfel, nu se i-a în considerație că atât inculpatul Cătănoi Igor, cât și martorul Apostol Mihail au intrat concomitent cu automobilele conduse de ei în intersecție, însă primul conducând automobilul „Ford Orion”, neasigurându-se că „Renault Scenic” este intrat în intersecție și manevrând la stânga a continuat deplasarea sa nemijlocit în fața automobilului „Renault Scenic” condus de Apostol Mihail, astfel necedând trecerea, fapt care a dus la tamponarea autoturismelor;

- mai indică, că instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței, deși face trimitere la ordonanța privind începerea urmăririi penale, nu ține cont că, cauza penală a fost pornită pe fapt dar nu pe persoană, astfel, chiar în cazul în care s-a concluzionat greșit că inculpatul Cătănoi Igor urmează a fi achitat, acesta urma să fie achitat pe motivul, prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. Instanța de judecată achitându-l pe Cătănoi Igor pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, împiedică organul de urmărire penală în cazul definitivării hotărârii să acționeze conform art. 390 alin. (2) Cod de procedură penală, să continue urmărirea penală pentru identificarea făptuitorului.

A solicitat acuzarea admiterea apelului, casarea totală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cătănoi Igor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (1) Cod penal și condamnat cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, iar în conformitate cu prevederile art.65 Cod penal de privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și de încasat de la inculpat cheltuielile judiciare în sumă totală de 3790 lei.

2.2 În motivarea apelului partea civilă Apostol Mihail a indicat că:

- instanța de fond nu a examinat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate în cadrul judecării cauzei date, în special probelor acuzării, nu a dat apreciere și nu a analizat în parte fiecare dintre acestea, în sentința de achitare emisă;

- pe parcursul judecării cauzei partea apărării a solicitat prin cerere numirea unei expertize trasologice, însă instanța de judecată a respins această solicitare motivând prin faptul că raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1 -R-3249 din 22.06.2017 este suficient de clar și nu există careva divergențe între acesta și alte probe;

- la 15.05.2018 instanța de judecată emite sentința de achitare indicând în aceasta, deja că raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1-R- 3249 din 22 iunie 2017 urmează a fi apreciat critic de către instanța de judecată din motiv că, conține neclarități și este contradictoriu cu circumstanțele redade de inculpat și martorul Dediu M. Apare dubiul că instanța de judecată nu a dorit clarificarea suplimentară a întrebărilor din raportul de expertiză existent la dosar și efectuarea unui nou raport de expertiză (al cărei rezultat nu se cunoștea), doar pentru a-și motiva soluția luată prin faptul că raportul de expertiză existent nu este suficient de clar și urmează a fi apreciat

critic de instanța de judecată. Prima instanță de judecată menționează în sentința emisă precum că schemele accidentului rutier urmează a fi apreciate critic de către aceasta pe motiv că la dosar există două scheme ale accidentului rutier în care ar exista divergențe;

- odată ce raportul de expertiză auto-tehnic nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017 a fost întocmit în baza schemelor accidentului rutier, acestuia la rândul său i s-a dat apreciere critică. Această concluzie a instanței de judecată este eronată, schemele accidentului rutier reflectă corect circumstanțele în care s-a comis fapta, fiind semnate inclusiv de către inculpatul Cătănoi Igor fără careva rezerve;

- prima instanță de judecată nici măcar nu a dat apreciere probelor acuzării și anume: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspecte, nu a fost considerat nul dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică trasologică nr. 34/12/1-R-3249 din 22 iunie 2017 (f.d. 61-69). Respectiv, reieșind din considerentul că procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, precum și declarațiile martorului Apostol Mihail se coroborează între ele, rezultă că acestea sunt veridice, iar declarațiile inculpatului nu reprezintă altceva decât poziția de apărare a acestuia, urmărind scopul eschivării de răspundere penală pentru accidentul comis.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2019, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată, sentința casată integral și pronunțată o nouă hotărâre prin care Cătănoi Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale.

A fost respinsă cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Apostol Mihail și s-a dispus încasarea de la Cătănoi Igor în beneficiul părții vătămate Apostol Mihail suma de 68 184 (șaizeci și opt mii o sută optzeci și patru), 43 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4500 (patru mii cinci sute) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Apostol Mihail a fost respinsă.

A fost respinsă cererea ICAP „Coopalimentara” a UCCC privind încasarea cheltuielilor de judecată.

4. Împotriva deciziei instanței de apel declară *recurs ordinar* avocatul Marginean Iurie în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

5. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2019 a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Marginean Alexandru în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2019 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către partea civilă Apostol Mihail.

A fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal Lupașco Artur, casată total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre prin care Cătănoi Igor a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de 264 alin. (1) Cod Penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunile civile înaintate de partea civilă Apostol Mihail și ICAP „COOPALIMENTARA” UCCC către Cătănoi Igor au fost respinse ca neîntemeiate.

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Cătănoi Igor în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 3790 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

7.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel judecând apelul, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, instanța de apel a constatat că, inculpatul Cătănoi Igor, prin rechizitoriu se învinuiește în faptul că, acesta fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, la 20.05.2017, aproximativ la ora 21:00, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Ford Orion” cu n/î xxxxx, deplasându-se pe bd. Dacia din direcția str. Valea Crucii și ajungând la intersecția cu str. Bacioii Noi, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la HG nr.357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele-prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum prevederile pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; prevederile pct. 40 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „prealabil virării la stânga sau întoarcerii conducătorul de vehicul trebuie: să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează din sens opus și care urmează a se deplasa înainte sau la dreapta, precum și pietonilor”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu a asigurat securitatea manevrei de virare la stânga și a comis tamponarea cu autoturismul de model „Renault Scenic” cu n/î xxxxx condus de către Apostol Mihail Alexei, care se deplasa din sens opus pe bd. Dacia mun. Chișinău.

În consecință, în urma impactului, pasagerei din automobilul de model „Ford Orion” cu n/î xxxxx, Plugari Olga Tudor, i-au fost provocate, conform raportului de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11.07.2017, leziuni corporale sub formă de „fractura trohantero - subtrohanteriana a femurului drept, fractura închisă de os pubic și ishiatic bilateral, aripii osului iliac drept, fractura claviculei pe dreapta, fractura coastelor 1, 2 pe dreapta, contuzie pe pulmonii, emfizem subcutan regiunea toracelui, traumă cranio - cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză regiunea frontală, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie”.

La data de 24.08.2017, în conformitate cu prevederile art.281, 282 Cod de procedură penală, Cătănoi Igor, a fost pus sub învinuire și audiat în calitate de învinuit fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

Instanța de apel cercetând probele prezentate de acuzare și anume: - declarațiile părții vătămate Plugari Olga; - declarațiile martorului Dediu Mihail; - declarațiile martorului Apostol Mihail; - ordonanța privind începerea urmăririi penale din 02.06.2017 (f.d.1); - procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 21.05.2017 (f.d.8); - procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 20.05.2017 (f.d.9); - schema procesului verbal al examinării locului accidentului rutier din 20.05.2017 (f.d.10); - schema accidentului de circulație din 20.05.2017 (f.d.11); - planșa fotografică (f.d.12-17); procesul-verbal nr. 5375 din 20.05.2017, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a constatat că Apostol Mihail la 20.05.2018, ora 23:05 era treaz (f.d.18); - copia contractului din 05.11.2016 (f.d.22-23); - raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1548/D din 11.07.2017 (f.d.37-39); - raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1466/D din 17.07.2017 (f.d.54-55); - raport de expertiză auto tehnică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017; - răspuns cu privire la funcționarea semaforului de la locul accidentului rutier din 19.06.2017 (f.d.80-81); - procesul-verbal de confruntare dintre martorii Dediu Mihail și Apostol Mihail din 18.08.2017, în cadrul căruia fiecare și-a menținut declarațiile sale, (f.d.104-106); - cerere cu privire la cheltuielile judiciare suportate în legătură cu păstrarea corpurilor delictive de la ICAP ”Coopalimentara” UCCC din 26.10.2017, (f.d. 159160); - cerere de chemare în judecată înaintată de Apostol Mihail față de Cătănoi Igor, cu anexe, (f.d. 166-184); - cerere privind încasarea cheltuielilor judiciare de la ICAP „Coopalimentara” UCCC, (f.d. 193-194); - copia autorizației nr. 01501 de la ICAP „Coopalimentara” UCCC, (f.d. 195); a ajuns la concluzia că fapta prevăzută la art. 264 alin. (1) Cod penal nu a fost săvârșită de către inculpatul Cătănoi Igor. Or, procurorul nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar demonstra vinovăția inculpatului Cătănoi Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de

art. 264 alin. (1) Codul penal acesta fiind achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, declarațiile inculpatului coroborează cu declarațiile martorului Dediu Mihail care a comunicat instanței că în timp ce stătea la semnalul roșu al semaforului a văzut că pe prima bandă din direcția sa de mers se deplasa un automobil de culoare neagră *care a trecut la culoarea roșie a semaforului* și nu știe din ce motiv acest automobil s-a deplasat în partea stângă și s-a lovit într-un automobil de culoare albă, care se afla la intersecția pe bd. Dacia și str. Băcioii Noi și cu schema accidentului de circulație de la vol. I, f.d. 11, din care rezultă clar că automobilul condus de Apostol Mihail de model „Renault” se deplasa pe banda dreaptă a sensului de circulație, iar în intersecție a preselecat banda din mijloc.

Referitor la schema accidentului de circulație, instanța de apel a constatat că, atât procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 20.05.2017 (vol. I, f.d. 9), cât și schema accidentului de circulație (vol. I, f.d. 11) sunt semnate de ambele părți implicate în accidentul rutier, din ce rezultă că ambii șoferi au fost de acord cu starea de fapt reflectată în schema dată. Mai mult ca atât, după cum s-a menționat mai sus, starea de fapt reflectată în schemă corespunde cu declarații inculpatului, dar și a martorului Dediu Mihail. Mai mult ca atât, în această schemă se indică direct că ea este anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului de la 20.05.2017.

În schema procesului-verbal al examinării locului accidentului rutier (vol. I, f.d. 10) ofițerul de urmărire penală reflectă deja o cu totul altă situație de fapt decât cea indicată schema accidentului de circulație (vol. I, f.d. 11) și cu care au fost de acord ambii șoferi. Astfel, din schema de la fila dosarului 10 rezultă că automobilul de model „Renault” a intrat în intersecție de pe banda din mijloc, chiar dacă martorul Dediu Mihail a declarat că lângă automobilul său, pe banda din mijloc, la semafor a oprit un automobil de model „Mercedes”. La fel, ofițerul de urmărire penală, contrar declarațiilor martorului indică în schemă că automobilul de model "Renault" a intrat în intersecție la culoare verde a semaforului.

Respectiv, este evident că schema procesului-verbal al examinării locului accidentului rutier (vol. I, f.d. 10) nu o completează pe cea de la fila dosarului 11, ci dimpotrivă o contrazice. Ținând cont că schema procesului-verbal al examinării locului accidentului rutier (vol. I, f.d. 10) este semnată doar de ofițerul de urmărire penală, alte persoane decât cele menționate mai sus, de către ofițerul de urmărire penală nu au fost audiate, alte cercetări nu au fost efectuate, nu este clar în baza căror probe și din care alt unghi decât cel indicat în schița întocmită cu pixul, ofițerul a constatat o cu totul altă situație de fapt.

Cu referire la argumentul acuzatorului de stat precum că nu a fost declarat nul procesul verbal de cercetare la fața locului, dar nici apreciat în Raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1 -R-3249 din 22.06.2017, instanța de apel a menționat că nu au fost constatate careva temeieri de nulitate a procesului - verbal menționat. Mai mult decât atât, procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier conține date generale. Or în speță relevantă și importantă este anume schema accidentului de circulație, care este anexă la procesul-verbal de

cercetare la fața locului și în care se reflectă situația de fapt de la fața locului, cum ar fi poziționarea mijloacelor de transport după accident, locul ciocnirii mijloacelor de transport și alte informații relevante care ar putea contribui la aflarea adevărului despre ce s-a întâmplat, cum anume s-a produs accidentul rutier și cine se face vinovat.

În ce privește raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1 -R-3249 din 22.06.2017, instanța de apel a menționat că, acesta descrie poziția autovehiculelor în momentul tamponării și în nici-un mod nu demonstrează vinovăția inculpatului Cătănoi Igor în producerea accidentului rutier la data de 20 mai 2017.

Cu referire la obiecții procurorului precum că este de neînțeles de ce instanța a apreciat drept veridice declarațiile martorului Dediu Mihail instanța de apel a menționat că martorul dat a fost de fapt unica persoană care nu este cointereseată în rezultatul final al acestui proces. Și chiar dacă, după cum afirmă acuzatorul de stat, martorul s-a încurcat în anumite detalii, totuși declarațiile vis-a-vis de banda de deplasare a mijlocului de transport „Renault” și la culoarea semaforului la care acest mijloc a intrat în intersecție au fost permanent consecvente

Cât privește afirmațiile acuzatorului de stat precum că din declarațiile martorului Apostol Mihail rezultă că Igor Cătănoi neasigurându-se că automobilul „Renault Scenic” este intrat în intersecție, nu i-a cedat trecerea, a continuat manevra de virare la stânga și în rezultat s-a produs tamponarea, instanța de apel a menționat, că tot martorul Apostol Mihail a mai declarat că se deplasa de pe banda din mijloc a bd. Dacia din direcția Aeroport spre Chișinău în timp ce se afla la intersecția cu str. Bacioii Noi, iar ajungând la o distanță de aproximativ 10-15 metri de la semafor s-a inclus semnalul verde intermitent a semaforului. El se deplasa cu o viteză de, aproximativ de 50-70 km/h. După ce a văzut că s-a inclus semnalul verde la intermitent el a hotărât să finalizeze manevra de deplasare înainte spre Chișinău pe banda din mijloc. Nu a frânat la semafor, deoarece semnalul intermitent verde era la a doua sau a treia oară și el de obicei la o distanță așa de mică finalizează manevra.

Inculpatul însă a declarat că s-a oprit în intersecție și a cedat trecerea automobilelor care se deplasau din sens opus, iar în momentul când a observat că automobilele de banda stângă și cea din mijloc din sens opus au oprit la semafor el a decis să continue manevra de trecere a intersecției.

Astfel, reieșind din constatările expuse, rezultă că inculpatul Cătănoi Igor a acționat conform regulilor de securitate a circulației rutiere prevăzute de pct. pct. 3, 10 alin. (1) lit. b), 39 alin. (1), 40 alin. (1) lit. b), 45 și 58 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere menționat supra, motiv pentru care, potrivit prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, se constată că fapta prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal nu a fost săvârșită de inculpat, iar în privința acestuia urmează a fi adoptată o sentință de achitare.

Ținând cont de faptul că Cătănoi Igor a fost achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, instanța de apel a respins acțiunea civilă înaintată de partea civilă Apostol Mihail și cererile de încasare a cheltuielilor judiciare înaintat de acuzatorul de stat și ICAP „COOPALIMENTARA” UCCC.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 14 august 2020, **cu recurs ordinar** de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Țurcanu Svetlana și de către partea civilă Apostol Mihail.

8.1 În motivarea recursului procurorul a indicat că:

- instanțele de judecată au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția inculpatului;

- cu toate că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii înscrinate, vinovăția acestuia este dovedită prin următoarele probe - declarațiile părții vătămate Plugari Olga; - declarațiile martorului Dediu Mihail; - declarațiile martorului Apostol Mihail; - procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 20.05.2017 (f.d.9); - schema procesului verbal al examinării locului accidentului rutier din 20.05.2017 (f.d.10); - schema accidentului de circulație din 20.05.2017 (f.d.11); - planșa fotografică (f.d.12-17); procesul-verbal nr. 5375 din 20.05.2017, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a constatat că Apostol Mihail la 20.05.2018, ora 23:05 era treaz (f.d.18); - raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1548/D din 11.07.2017 (f.d.37-39); - raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1466/D din 17.07.2017 (f.d.54-55); - raport de expertiză auto tehnică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017; - răspuns cu privire la funcționarea semaforului de la locul accidentului rutier din 19.06.2017 (f.d.80-81); - procesul-verbal de confruntare dintre martorii Dediu Mihail și Apostol Mihail din 18.08.2017, în cadrul căruia fiecare și-a menținut declarațiile sale, (f.d.104-106);

- instanțele au ignorat declarațiile martorului Apostol Mihail care a indicat direct că în momentul când a început să treacă intersecția, în fața sa semaforul avea culoarea verde intermitent, iar în intersecție a observat că automobilul Ford se deplasa la stânga în direcția sa de deplasare, contrar regulilor de circulație rutieră, fapt ce coroborează cu declarațiile inculpatului care confirmă că a văzut acțiunile șoferului autoturismul „Renault Scenic” fapt ce nu l-a împiedicat să-și continuei manevra de traversare a intersecției;

- martorul Dediu Mihail declară că în ziua producerii accidentului rutier se deplasa pe banda din mijloc la semaforul intermitent, nu a putut răspunde la întrebarea aferent culorii semaforului ce ardea în moment ce automobilul de model „Ford” a intrat în intersecție, deoarece când staționa se uita la mașina din dreapta lui și nu la semafor;

- instanța de apel a omis următoarele circumstanțe: că accidentul s-a produs pe banda de deplasare a părții vătămate, că partea vătămată și-a continuat deplasarea, fiind sigur că nu creează obstacole participanților la trafic și că în urma imprudenței manifestate, inculpatul tamponează autoturismul părții vătămate, ce se deplasa regulamentar;

- în cazul dat s-a stabilit prezența obiectul juridic special al acestei infracțiuni, care îl constituie relațiile sociale, a căror existență sunt condiționate de securitatea circulației și a exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, cât și obiectul juridic secundar al acestei infracțiuni, care îl formează relațiile sociale privind sănătatea, integritatea fizică și viața persoanelor;

- obiectul material îl constituie corpul persoanei, condiție de asemenea întrunită la caz or, conform raportului de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11.07.2017 părții vătămate i s-a cauzat vătămare medie;

- calificarea este una corectă, ori săvârșirea faptei prejudiciabile, survenirea unor consecințe prejudiciabile și existența legăturii cauzale dintre faptă și consecințe, existența legăturii cauzale dintre fapta comisă de către Cătănoi I. și urmările prejudiciabile este dovedită integral prin raportul de expertiză auto-tehnică treseologică nr. 34/12/1-R-3249 din 26 iunie 2017 (f.d. 61-69);

- alegațiile avocatului și inculpatului, precum că în acțiunile ultimului lipsește legătura de cauzalitate, adică legătura dintre fapta comisă și urmările prejudiciabile sunt neîntemeiate, or, în cazul de față chiar dacă în fata automobilului condus de către inculpat nu a apărut un careva obstacol, acesta are obligația de drept de a se asigura că în cazul efectuării manevrei de schimbare a direcției de deplasare nu va implica careva prejudicii celorlalți participanți la trafic, care au început, sau au continuat deplasarea pe traseu;

- nu poate fi considerat temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care componenta infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, există atât în acțiunile inculpatului Cătănoi I. cât și în acțiunile martorului Apostol M. În acest caz, se poate vorbi despre responsabilitatea reciprocă a participanților la trafic;

- instanța de apel la emiterea decizie, atunci când a indicat că fapta nu a fost comisă de inculpat, nu a făcut o analiză a probatoriului ce demonstrează cu certitudine că, în cazul de față inculpatul Cătănoi Igor care reînoindu-și deplasarea cu autoturismul începând să intersecteze bd. Dacia (benzile destinate circulației din sens opus), observînd autoturismul care se deplasa din sens opus și la care semaforul arăta culoarea verde intermitent, nu a avut dreptul să înainteze pentru a-și continua deplasarea pe str. Băcioii Noi, atâta timp cât din sensul opus se deplasa autoturismul lui Apostol M., care îi făcea imposibilă virarea la stîngă în siguranță, acesta fiind un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic;

- chiar inculpatul Cătănoi Igor declară că vizînd acțiunile șoferului își continuă deplasarea de virare la stîngă intersectînd și continuîndu-și deplasarea spre str. Băcioii Noi, fără a se asigura de siguranța acestei manevre considerînd că acel autoturism se va deplasa înainte astfel că în intersecție, acesta pe neașteptate virează stînga nemijlocit în fața autoturismului de model Renault pe care l-a tamponat, și care a menționat că acțiunile conducătorului Cătănoi Igor de virare la stînga au fost spontane avînd intenția de a se deplasa în continuare pe str. Băcioii Noi;

- obligația de bază a inculpatului, prevăzută la art. 39 și 40 al RCR, a constat anume în manifestarea unei prudențe sporite la traficul rutier, obligația de a se asigura înainte de a efectua manevra, precum și în caz de virare la stînga să permit trecerea unităților de transport ce se deplasează din sens opus și apoi să se deplaseze el.

Acuzarea indicînd temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

8.2 Partea civilă Apostol Mihail în motivarea recursului său a indicat că:

- instanța ierarhic inferioară nu a examinat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate în cadrul judecării cauzei date, în special probelor acuzării, nu a dat apreciere și nu a analizat în parte fiecare dintre acestea, în decizia de achitare emisă;

- pe parcursul judecării cauzei în prima instanță partea apărării a solicitat prin cerere numirea unei expertize trasologice, însă instanța de judecată a respins această solicitare motivând prin faptul că raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017 este suficient de clar și nu există careva divergențe între acesta și alte probe ca ulterior acest raport să fie apreciat critic de către instanța de fond pe motiv că conține neclarități;

- schemele accidentului rutier, în baza cărora s-a efectuat raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017, reflectă corect circumstanțele în care s-a comis fapta, fiind semnate inclusiv de către inculpatul Cătănoi Igor fără careva rezerve;

- prima schemă întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului reprezintă anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului, iar proba la dosarul penal nu este schema în parte (cum indică instanța de judecată), ci procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, în totalitate, cu anexele acestuia, planșa fotografică;

- instanțele de judecată nu a dat apreciere probelor acuzării și anume: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspecte, nu a fost considerat nul dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică treseologică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017 (f. d. 61-69);

- instanța de judecată a luat la baza deciziei de achitare declarațiile martorului Dediu Mihail care în instanța de apel a dat declarații contradictorii, în detrimentul constatărilor expuse în raportul de expertiză auto-tehnică și conținutul declarațiilor martorului Apostol Mihail;

- declarațiile inculpatului Cătănoi Igor și a martorului Dediu M. sunt combătute inclusiv prin informația emisă de SRL „Net Sistem” (f.d. 80-81), potrivit căreia semaforul intermitent la culoarea verde a fost de 8 secunde și 3 secunde de culoare galbenă, până a se aprinde culoarea roșie;

- în timpul cercetării judecătorești, s-a reținut raportul de expertiză auto-tehnică treseologică, concluziile căruia coroborează pe deplin cu circumstanțele stabilite în procesul verbal de cercetare la fața locului precum și cu declarațiile martorului Apostol Mihail, care în confirmă învinuirea adusă lui Cătănoi Igor.

Partea civilă neindicând careva temei prevăzut la art. 427 alin.1) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

9. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a hotărârii instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Colegiul constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Revenind la textul recursului ordinar, acuzatorul de stat invocă în recursul său temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

Conform art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Verificând criticile expuse în recursurile declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel a ignorat indicațiile stipulate de instanța ierarhic superioară. Astfel, Colegiul atestă că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat, în prezenta speță, fiind casată decizia instanței

de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La adoptarea soluției, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a indicat explicit că, „*la materialele cauzei sunt două scheme a accidentului rutier, una întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11, vol. I), și alta întocmită cu cariocă, fiind semnată doar de colaboratorul de poliție (f.d. 10, vol. I). Din examinarea primei scheme rezultă că automobilul de model Renault, condus de Apostol Mihail, se deplasa de pe prima bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău și a virat la intersecția cu str. Băcioii Noi în partea stângă, adică spre com. Băcioi, pe când din conținutul schemei de la f.d. 10 rezultă că automobilul condus de Apostol Mihail se deplasa pe a doua bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău. Astfel, rezultă că schemele accidentului rutier nu se completează precum a remarcat instanța de apel, ci sunt contradictorii. De asemenea, fără o careva apreciere au rămas declarațiile martorului Dediu M. care a declarat că staționa la culoarea roșie a semaforului pe banda I de deplasare, iar deplasarea automobilului Renault condus de Apostol Mihail a fost săvârșită la culoarea roșie a semaforului și se deplasa pe banda I.*”

Astfel, instanța de apel la rejudecarea cauzei, fără a ține cont de aceste dispoziții ale instanței de recurs s-a expus superficial, fără a da răspuns asupra tuturor argumentelor acuzării, invocate în cererea de apel repetând eroarea efectuată de către instanța de apel la examinarea cauzei anterioare. Din care considerent, se atestă faptul ignorării totale a prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, unde este stipulat că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat, este faptul că la adoptarea soluției, instanța de apel achitându-l pe Cătănoi Igor de învinuirea adusă în săvârșirea infracțiunii încriminate, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate de către acuzatorul de stat și partea vătămată, nu a dat răspuns la principalul argumentul al acuzării privind vinovăția inculpatului Cătănoi Igor și nu s-a expus asupra existenței probelor administrate în cauza penală privind vinovăția acestuia.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurenților, Colegiul lărgit atestă că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra celor mai esențiale motive invocate în cererea de apel de către acuzatorul de stat și anume că instanța de apel nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului date în cadrul primei instanțe potrivit cărora *nu a recunoscut vina* în coroborare cu declarațiile acestuia, date în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuț, potrivit cărora *a recunoscut parțial vina și a susținut că, deși a observat șoferul unui autoturism care se deplasa din sens opus pe ultima bandă de circulație, adică banda de lângă acostament, fără să se oprească la semnalul verde intermitent pentru a-i ceda trecerea a intrat în intersecție... și prin urmare s-a ciocnit în partea lateral dreaptă a autoturismului condus de dânsul.* Or, potrivit art.414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Rezumând situația de fapt, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal atestă că, instanța de apel în motivarea soluției sale, a constatat că, inculpatul, pe tot parcursul procesului penal, inclusiv în ședința de judecată a Curții de Apel, a respins învinuirea adusă, motivând că nu a încălcat regulile de securitate a circulației, fără a da apreciere că, tot inculpatul fiind audiat în cadrul urmăririi penale în calitate de bănuit, a recunoscut parțial vina în comiterea infracțiunii de care era bănuit, și anume că el până la accident, ca conducător auto a observat acțiunile șoferului care conducea autoturismul de model „Renault Scenic” ce se deplasa din sens opus care era angajat în trecerea intersecției.

Astfel, analizând probele prezentate, inclusiv declarațiile inculpatului Catanoi Igor, instanța de apel a concluzionat, că *„declarațiile inculpatului coroborează cu declarațiile martorului Dediu Mihail, care a comunicat instanței că în timp ce stătea la semnalul roșu al semaforului a văzut că pe prima bandă din direcția sa de mers (bd. Dacia intersecție cu str. Băcioii Noi, dinspre Aeroport spre Chișinău) se deplasa un automobil de culoare neagră care a trecut la culoarea roșie a semaforului și nu știe din ce motiv acest automobil s-a deplasat în partea stângă și s-a lovit într-un automobil de culoare albă, care se afla la intersecția pe bd. Dacia și str. Băcioii Noi fiind îndreptată cu fața spre str. Băcioii Noi în direcția șos. Muncești. La rândul lor, declarațiile inculpatului și ale martorului Dediu Mihail coroborează și cu schema accidentului de circulație de la vol. I, f.d. 11, din care rezultă clar că automobilul condus de model „Renault” se deplasa pe banda dreaptă a sensului de circulație, iar în intersecție a preselectat banda din mijloc.”*

La acest capitol, Colegiul menționează că, lecturând decizia Curții de Apel Chișinău, se observă o apreciere drept veridică a poziției apărării și se respinge totalmente probatoriul acumulat de organul de urmărire penală, nefiind date apreciere fiecărei probe în parte și în coroborare cu alte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată cum sunt - declarațiile martorului Apostol Mihail care a declarat că, *„drumul era umed deoarece afară ploua. El se deplasa pe banda a treia, însă apropiindu-se de intersecție a preselectat banda din mijloc. La o distanță de aproximativ 10-15 metri până la intersecție s-a aprins culoarea verde intermitentă care îi permitea de a trece intersecția. În intersecție a intrat cu viteza de circa 50-60 km/h. În acest moment, din partea opusă, la fel de pe banda opusă se deplasa un automobil de culoare albă, care intenționa să vireze la stânga pe str. Băcioii Noi. Acesta intrând în intersecție nu s-a asigurat dacă îi este permisă deplasarea, iar în rezultat s-a produs tamponarea. Accidentul a avut loc în intersecție, pe banda din mijloc. A menționat că în acea zi ploua, amurgea și vizibilitatea era redusă. El a observat că automobilul Ford se deplasa la stânga în direcția sa de deplasare și a crezut că el se va opri însă el probabil văzând semnalul intermitent verde a semaforului a accelerat ca să reușească să treacă de intersecție. El circulă pe acest traseu zilnic deoarece locuiește în or. Sîngerea și lucrează în sect. Botanica al mun. Chișinău. Din câte a presupus semnalul intermitent verde al semaforului luminează de la 7-10 secunde. A intrat în intersecția cu str. Băcioii Noi între a doua și a treia aprindere a semnalului intermitent verde al semaforului. A intrat în intersecție cu str. Băcioii Noi pe banda a doua de pe bd. Dacia. Până la tamponare automobilul Ford nici nu a încercat să evite*

tamponarea sau să frâneze. Nu a frânat la semafor, deoarece semnalul intermitent verde era la a doua sau a treia oară și el de obicei la o așa distanță mică finalizează manevra.

Totodată, aferent declarațiilor părții vătămate și a martorilor audiați în ședința instanței de fond, verificate suplimentar în ședința instanței de apel, instanța de apel a dat o apreciere superficială probelor administrate și anume: - procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 20.05.2017 în care s-a consemnat că locul accidentului rutier se află în mun. Chișinău, intersecția bd. Dacia cu str. Băcioii Noi (f.d.9); - schema procesului verbal al examinării locului accidentului rutier din 20.05.2017 (f.d. 10); - schema accidentului de circulație din 20.05.2017 (f.d. 11); - planșa fotografică (f.d. 12-17); - raport de expertiză auto tehnică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017, potrivit căruia s-a stabilit că conform examinării unităților de transport implicate în coliziune, s-a constatat că în momentul comiterii accidentului rutier automobilul de modelul Renault Scenic cu xxxxx, s-a tamponat cu colțul față drept în partea laterală dreapta (portiera față dreapta) a automobilului de modelul Ford Orion cu n/î xxxxx și conform deteriorărilor depistate la automobile, în momentul impactului axele lor longitudinale erau sub un unghi de aproximativ 45°-50°. Traectoria de deplasare a unităților de transport implicate în accident, față de marginile părții carosabile a bd. Dacia, de la momentul tamponării, până la locul depistării după accident - a se vedea pe schema la scară nr. 2 a accidentului rutier în baza schiței locului accidentului rutier din 20.05.2017.

Totodată, instanța de apel, constatând că fapta nu a fost comisă de inculpat, a ajuns la concluzia că Catanoi Igor urmează a fi achitat în temeiul art. 390 alin.(1) pct. 2) Cod procedură penală, fără o analiză a probatoriului administrat, bazându-se în exclusivitate pe declarațiile **martorului** Dediu Mihail care a declarat că partea vătămată a traversat intersecția la culoarea roșie a semaforului, declarații care nu au fost confirmate prin alte probe.

La fel, n-au fost combătute argumentele părții vătămate și acuzării precum că, inculpatul n-a cedat trecerea părții vătămate care a intrat în intersecție la culoarea verde intermitentă a semaforului.

A rămas fără apreciere și faptul că, partea vătămată aflându-se pe un drum principal avea dreptul prioritar de a se deplasa, mizând pe respectarea de către conducătorii unităților de transport a rigorilor pct. 4 din RCR, care spune clar că „orice participant la trafic care respectă cerințele RCR al RM, trebuie să conteze pe faptul că și alți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, acțiune însă ignorată de către inculpatul Cătănoi Igor, care având obligația prealabil virării la stânga să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează din sens opus a manifestat o imprudență, considerând că conducătorul autoturismului de model "Renault Scenic" la volanul căruia se afla Apostol M., nu va întreprinde careva acțiuni în vederea continuării deplasării sale.

Relevant la caz sunt și prevederile art. 39 și 40 al RCR, potrivit cărora inculpatul are obligația în manifestarea unei prudențe sporite la traficul rutier, obligația de a se asigura înainte de a efectua manevra, precum și în caz de virare la stânga să permită

trecerea unităților de transport ce se deplasează din sens opus și apoi să se deplaseze el.

În sensul dat, urmează a fi reiterate prevederile pct. 45 al RCR, care indică că „alin. (1), conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: lit. a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; lit. b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; lit. c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; lit. d) situația rutieră. Alin. (2) prevede, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că, aceste raționamente au fost invocate de către procuror și în instanța de apel, însă aceste motive au rămas fără răspuns, argumente ce constituie fondul apelului și asupra căruia instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea procurorului, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și ar afecta temeinicia acestei hotărâri.

Ca urmare, Colegiul constată că instanța de apel nemotivat a ajuns la concluzia referitor la achitarea inculpatului, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, prin ce a admis o eroare de fapt și anume discordanța între probele administrate și cele reținute de instanța de apel, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că nu s-a dat apreciere tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului conform învinuirii înaintate și consideră că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate conform prevederilor art. 264 alin.(1) Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase.

Deci, Colegiul notează că, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelant și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

În concluzie, Colegiul penal lărgit constată că hotărârea contestată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, eroare de drept cuprinsă de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, deoarece eroarea dată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura de circumscripție Chișinău – Țurcanu Svetlana și de către partea civilă Apostol Mihail.

Casează, integral, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Cătănoi Igor xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **28 ianuarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor